Bisiklet 216 yaşında

Türkiye'de daha çok çocuk oyuncağı olarak kullanılan bisiklet, Avrupa ülkeleri ve Çin'de yoğun olarak kullanılıyor

İlk olarak 1790 yılında oyuncak imal etmeye meraklı olan Fransız asillerinden Sivraç Kontu'nun bir tahtanın iki ucuna birer tekerlek koyarak icat ettiği ve adını "Celerifere" koyduğu ilk bisiklet, geliştirilerek artık hayatımızın vazgeçilmez bir parçası haline geldi.

Zonguldak Kara Elmas Üniversitesi Bisiklet Kulübü tarafından yapılan araştırmalara göre, Sivrac Kontu'nun 1790 yılında ortaya çıkardığı bu tahtadan yapılma yürüme aracını, aradan 27 yıl geçtikten sonra bir diğer Fransız soylu kişisi olan Baron Drais de Sanerbron daha da geliştirmeyi başardı. Baron, tahtadan yaptığı bu yeni alete, bir seleye bir de oturacak yer ilave ederek ortaya, üzerinde daha rahat oturulabilen ve istenilen yöne doğru çevrilebilen bir özellik katmayı başarmış, adını da "Draisenne" koymuştu. Bu "Draisenne" isimli bisikletler de tıpkı Sivrac kontunun "Celerifere" isimli bisikleti gibi ayakla yerden hız almak suretiyle yürümekteydi. Baron, bu yeni aleti, Paris'teki Tuvoli bahçesinde ilk kez teşhir ettiği zaman, geniş bir ilgi uyandırmıştı.

1818 yılında, İngiliz makinisti Birch, Baron Drais'in tahtadan yaptığı aleti, demirden imal etti. Ancak ahşapken 25 kilo civarında olan alet, demirden yapılınca yerinden kalkmaz bir hale geldi. Dolayısıyla kullanılamadı. Nihayet 1855 yılında Pierre Michaux adında bir Fransız, oğlu Ernest Michaux ile kafa kafaya verip uzun bir çalışmadan sonra ortaya yeni bir tip çıkardı. Michauxlar, Baron Drais'in yaptığı aletin ön tekerlek göbeğine bir pedal taktı ve bu pedalı ayakla çevirmek suretiyle önce ön tekerleğe, sonra da bu garip arabaya hareket verdi. Bu yeni alete, Latince 'Bi-Kuklos' (2-Tekerlek) manasında 'Bicycle' denmeye başlandı.

SERİ ÜRETİMİ 1864 YILINDA FRANSA'DA BAŞLADI

Kısa sürede büyük ilgi gören "Bicycle" önce İngiltere adalarına sıçradı, oradan da bütün Avrupa'ya yayıldı. Hatta 1871 yılında başlayan Alman-Fransız harbinde "bicycle", Fransız ordu birliklerine kadar girdi ve savaş alanlarında da önemli rol oynadı. Bunun ardından, 1864 yılında Fransa'da kurulan bir fabrikada bisiklet, seri olarak üretilmeye başlandı. Fransızların icat ettiği bu alet, İngilizler tarafından da çok sevilince 1865 yılında da İngiltere de "Conventry Dikiş Makineleri Şirketi", bu işe el atıp piyasaya demir tellerle gerilmiş tahta tekerlekli bisikletler çıkarmaya başladı.

1875 yılına kadar, bisikletlerde hızın ön tekerleğin büyüklüğüne bağlı bulunduğuna inanılıyordu. Bu yüzden ön tekerleklerin çapı 1 metre 75 santime kadar genişletilirken arka tekerleklerse 30 santim çapa kadar küçülmüştü. Bu nedenle bisikletler, sadece uzun boylu kimselere göreydi. Ayna dişlisinin bulunuşundan sonraysa bisiklete pedal yapıldı ve boyu küçük olanlara göre de bisikletler üretilmeye başlandı. 1888 yılında veteriner John Boyd Dunlop'un tahta tekerleklerin üzerine içi hava doldurulmuş lastikler geçirmesinden sonra bisiklete binmek, daha büyük bir rahatlık ve zevk oldu.

İlk zamanlarda çok lüks bir ulaşım aracı olan bisikleti, artık herkes alabiliyor. Bisiklet, birçok ülkede ve ilde yaşanan trafik ve çevre sorununa karşı, uzmanlar tarafından en ideal ulaşım aracı olarak tavsiye ediliyor.

Aydın'da her geçen gün artan trafik sorununa karşı, vatandaşları bisiklet binmeye çağıran Aydın Şoförler ve Otomobilciler Odası Başkanı Ali Tuncal, bu yöntemin uygulanması halinde, aynı zamanda insanların daha sağlıklı olacağını söyledi. Özellikle Avrupa ülkelerinde halen çok yaygın olarak kullanılan bisiklet, ülkemizde 1900 ile 1985 yıllarına kadar yoğun olarak kullanılırken şu anda, sadece çocuklar için oyuncak niteliği taşıyor.

